

La blasfèmia

Dm, 20/01/2015 per Josep Maria Car...

[Minoria creativa](#)

Malgrat que ja han passat uns dies, les escenes de l'atemptat terrorista a París es mantenen en la nostra memòria i les seves conseqüències continuen essent molt grans. L'atemptat terrorista és una nova mostra del mal i de l'horror. És inexcusable i planteja diversos problemes de fons sobre la gestió de la convivència en societats complexes com la nostra: la possible col·lisió entre seguretat i llibertat, la circulació de les persones titulars de passaports europeus, la gran marginació d'una part de la població musulmana resident a Europa, la gestió de la diversitat religiosa al nostre continent i la tensió entre llibertat d'expressió i respecte a la dignitat de les religions de les persones.

El debat d'aquest darrer punt és un tema major. Representa la col·lisió de dos drets fonamentals de la persona. El **Sant Pare**, durant la seva intensa visita a Filipines, va dir: "Crec que tots dos són drets humans fonamentals, tant la llibertat religiosa com la llibertat d'expressió". "Tota religió té dignitat, tota religió que respecta la vida i la persona, i jo no me'n puc burlar. I aquest és un límit". Acaba dient: "No es pot provocar i no es pot insultar la fe dels altres. No es pot fer mofa de la fe." La gran majoria de polítics europeus han seguit un camí diferent: han donat prevalença a la llibertat d'expressió davant la blasfèmia, que podem entendre com les "expressions injurioses contra Déu". Aquest dilluns mateix el primer ministre britànic, **David Cameron**, deia: "crec que en una societat lliure, existeix el dret d'ofendre la religió dels altres. Sóc cristià; si algú diu alguna cosa sobre Jesús que podria trobar ofensiva, en una societat lliure, però, no tinc dret a venjar-me d'ells. Hem d'acceptar que alguns diaris, revistes, puguin publicar coses que si bé són ofensives per a alguns, es troben dintre de la llei. Això és el que hauríem de defensar". (*The Guardian*, 18.01.2015)

Les fronteres entre la blasfèmia i el "discurs de l'odi" són molt difícils d'identificar. En alguns països europeus, el "discurs de l'odi" està limitat per llei. En **Vicenç Villatoro** em comentava fa pocs dies que "la blasfèmia és pecat però no és delictes", o dit d'altra manera, per als creients "les expressions injurioses contra Déu" són pecat, però en les legislacions europees no són un delictes. Per a molts, la blasfèmia entra dintre dels límits de la llibertat d'expressió.

Personalment penso que és un error. La blasfèmia pot sustentar la base d'un discurs "d'odi" contra aquells que practiquen determinada religió i pot resultar ofensiu. D'altra banda, en un món global, amb xarxes de comunicació que han malmès les antigues fronteres nacionals i les seves normes, probablement serà necessari una regulació internacional d'Internet que assenti criteris assegurant alhora tres principis: la llibertat d'expressió, els límits derivats de la protecció de l'honor, privacitat i creences religioses i, finalment, evitar el "discurs de l'odi" i la promoció del terrorisme internacional.